

- **Miercuri, 1 iunie 2011, Fosztó László (cercetător ISPMN)** a fost numit secretar al Rețelei Academice de Studii despre Romi din Europa (European Academic Network on Romani Studies). Rețeaua este o inițiativă comună a Comisiei Europene și a Consiliului Europei și are ca obiectiv creșterea vizibilității cercetărilor științifice despre romi în sfera decidenților politici, cu scopul îmbunătățirii politicilor adresate romilor și problemelor cu care se confruntă aceste comunități în țările europene. Rețeaua va include oameni de știință consacrați în domeniul studiilor asupra romilor, precum și tineri specialiști care lucrează în domeniu. Un consiliul științific format din 12 membri aleși dintre membrii rețelei supervizează munca secretarului și funcționarea rețelei. Prima *întâlnire* a Consiliului Științific al Rețelei Academice de Studii despre Romi, din Europa, a avut deja loc în data de **23 iunie 2011**, la biroul din Paris al Consiliului Europei. Fosztó László a participat la această întâlnire, în calitate sa de secretar al rețelei. Pe agenda întâlnirii au fost probleme legate de organizarea, extinderea și funcționarea rețelei precum și planul de activități pentru perioada următoare.
Mai multe detalii despre acest proiect puteți afla accesând:
http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/romastudies/Default_en.asp.
Reacții în presă: <http://vilag.transindex.ro/?cikk=14658>.
- În **perioada 2-3 iunie, Centrul de Documentare ISPMN** a proiectat la sediul ISPMN, în cadrul **Seminariilor de film pe tematica minorităților**, două filme. În data de **2 iunie** – *When the Road Bends: Tales of a Gypsy Caravan*, regizor Jasmine Dellal și în **3 iunie** – *Ingyenkoporsó*, regizor Bálint Arthur. Proiecția filmelor a fost urmată de discuții asupra modului în care minoritățile etnice și problematica lor au fost reprezentate în documentarele vizionate. Discuțiile i-au avut ca moderatori pe Fosztó László (2 iunie), Kozák Lúliu (3 iunie) (**cercetători ISPMN**) și invitata Carmen Apăvăloaie (2-3 iunie) (studentă UBB, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială). La discuțiile ce au urmat proiecției filmului *Ingyenkoporsó* a fost prezent și regizorul acestuia, Bálint Arthur, care a răspuns întrebărilor adresate de către public.
Pentru a afla mai multe detalii despre proiectul **Seminarii de film pe tematica minorităților** accesați:
<http://ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>.
- În perioada **2–5 iunie 2011, Editura ISPMN** a participat cu un stand de carte la **Festivalul Cărții Maghiare Clujene** (Kolozsvári Ünnepi Könyvhét), desfășurat pe strada Matei Corvin. În cadrul evenimentului, publicul interesat de problematica minorităților naționale a putut achiziționa volumele **Editurii ISPMN**, beneficiind și de prezența a trei dintre autorii acestor cărți: Fosztó László, Gidó Attila, Könczei Csongor (**cercetători ISPMN**), care au oferit dedicații cititorilor. Participarea la festival a reprezentat o ocazie fericită de întâlnire a cercetătorilor cu publicul cititor interesat de subiectul minorităților naționale, precum și un cadru propice pentru schimbul de idei între autori și cititori. Cei interesați de titlurile apărute la Editura ISPMN pot accesa:
<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti>.
- **Vineri, 3 iunie 2011, cercetătorii ISPMN** Jakab Albert Zsolt și Könczei Csongor au prezentat cartea cu titlul **Kulturális identitás, rítus és reprezentáció a Brassó megyei Háromfaluban. A borica** [Borița din trei sate. Societate, rit și reprezentare], autor Könczei Csilla, eveniment derulat în cadrul **Zilelor Cărții la Cluj**.

Dr. Könczei Csilla este antropolog, lector universitar la Catedra de Etnografie și Antropologie Maghiară din cadrul UBB Cluj. Lansarea volumului a avut loc la sediul Asociației Etnografice Kriza János, din Cluj-Napoca. Actorii performanței „borița” sunt investigați în primul rând prin prisma categoriilor culturale atribuite lor, iar în al doilea rând, ei sunt prezentați ca membri ai unor grupuri sociale în calitatea lor de persoane concrete. Această duplicitate teoretică stă la baza lucrării, prima perspectivă utilizând analiza reprezentărilor discursive elaborate de către diferiții actori sociali, iar cea de-a doua interpretând contextul regional, istoric și social al celor trei sate (satele fiind Tărlungeni, Purcăreni, Zizin din județul Brașov), din care persoanele care constituie grupurile de acțiune performând „borița” sunt.

Moderatorul discuțiilor ce au urmat prezentării a fost Peti Lehel (**cercetător ISPMN**).

Rezumatul volumului în limbile română și engleză îl puteți accesa la:

http://www.kjnt.ro/Kiadvanyok/Letoltesek/3463625d64_2009%20Borica.pdf.

■ **Marti, 7 iunie 2011**, la sediul Episcopatului Bisericii Unitariene, Cluj – la adunarea constituantă a Comisiei de Cercetare a Istoriei Recente a Bisericii Unitariene [Egyházi közelmúlt-kutatással megbízott történész–kutatócsoport] Gidó Attila (**cercetător ISPMN**) a fost ales membru de comisie. Scopul acestei comisii este: de a cerceta, a face rapoarte asupra situației Bisericii Unitariene în timpul regimului comunist, respectiv, de a analiza activitățile acelor clerici care au colaborat cu Securitate, pe baza documentelor obținute de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Comisia își desfășoară activitatea prin însărcinarea conducerii Bisericii Unitariene și are 8 membri.

■ **Vineri, 17 iunie 2011**, ISPMN a organizat în cadrul festivalului IRAF – *International Romani Art Festival* (www.iraf.ro) – *masa rotundă* cu titlul **Sensul spațiului – conținutul social**. La discuția moderată de Foszto László (**cercetător ISPMN**) au participat arh. Mariana Celac, lect. univ. Cristina Raț și lect. univ. Norbert Petrovici. Dezbaterile pornit de la ideea conform căreia, utilizarea spațiului în orașe, dar și în zonele rurale, poartă semnificații multiple. Acestea implică mai mult decât organizarea și însumarea în spațiul fizic a unor amplasamente. Se poate observa o anumită structurare urbană, o delimitare a funcțiilor – spre exemplu, zone industriale, comerciale sau de recreație – dar și o structurare a socialului în care spațiul recrează diferențele sociale și etnice, prin reprezentări simbolice sau forme de utilizare. Întrebarea lansată invitațiilor poate fi considerată și un paradox: în ce măsură omul este formatorul spațiului, dacă aspirațiile sale pot fi regăsite în organizarea spațială sau dimpotrivă, spațiul în continuă formare-dezvoltare afectează nu doar imaginea orașului dar și relațiile sociale? Suntem noi martorii unor procese de omogenizare sau de defragmentare a spațiului urban-social? Este oare una dintre aceste tendințe mai puternică? Care sunt actorii decizionali care pot fi considerați drept catalizatori ai conviețuirii spațiu-om? Care sunt implicațiile unei anumite organizări spațiale asupra accesului și utilizării lui? Participanții au răspuns la aceste întrebări abordând mai ales problema locuirii marginale și a sărăciei.

■ **Vineri, 17 iunie 2011**, a avut loc la L'Atelier Cafe, în cadrul International Romani Art Festival (IRAF – www.iraf.ro), lansarea volumului **Spectrum: cercetări sociale despre romi**, editori Toma Stefánia și Foszto László (**cercetători ISPMN**). Volumul a fost prezentat de către prof. Pozsony Ferenc (Catedra de Etnografie și Antropologie Maghiară, Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai). Volumul, după cum și titlul sugerează, vorbește despre necesitatea rafinării analizei sociale pentru a descoperi nuanțele din universul nostru social. Majoritatea studiilor incluse în acest volum sunt bazate pe cercetări despre romii din România, la care se adaugă două studii despre comunități de romi din Ungaria, fapt ce contribuie la deschiderea unor noi posibilități de comparare.

Volumul a apărut în seria Editurii ISPMN – Editura Kriterion. Mai multe detalii despre acesta și modalitățile de achiziționare ale volumului, puteți afla accesând:

<http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti>.

- În perioada de **22-25 iunie 2011** Veress Ilka (**cercetător ISPMN**) și Horváth István (**președinte ISPMN**) au participat la **Conferința internațională a limbilor minoritare ediția a XII-a**, derulată la Flensburg, în Germania. Conferința a fost organizată de Universitatea din Flensburg, Universitatea Danemarca de Sud și de European Centre for Minority Issues. Veress Ilka a susținut prezentarea cu titlul *Utilizarea limbilor minoritare în administrație publică în România. Cazul minorităților mai puțin numeroase și dispersate teritorial*, prezentare care s-a bazat pe datele unei anchete desfășurate de ISPMN în anul 2009, completată cu rezultatele diferitelor cercetări calitative în scopul de a arăta spectrul motivelor pentru care folosirea limbilor minoritare în administrație publică nu devine o practică comună, în pofida faptului că legislația ar permite. Horváth István a susținut prezentarea cu titlul: *Utilizarea limbii maghiare în sfera publică și oficială din România*. Prezentarea s-a bazat pe o serie de date obținute din diferite surse empirice și a subliniat gradele variabile în care maghiara funcționează ca limbă oficială la nivel local (sau regional), reflectând și asupra principalilor factori (de natură demografică, politică, sociolingvistică) care modelează aceste variații.
- **Joi, 23 iunie 2011**, Peti Lehel (**cercetător ISPMN**) a participat la o *conferință științifică* intitulată **Misiune și dialog în rândul comunității de romi din perspectiva bisericii**. Conferința a fost organizată de Biserica Reformată din Ungaria în parteneriat cu Președinția UE Maghiară, și s-a desfășurat la sediul Bisericii Reformate Maghiare din Budapesta. Conferința a fost împărțită în patru ateliere de lucru, având ca participanți reprezentanții diferitelor școli de științe sociale din Ungaria, ai societății civile, ai bisericilor istorice din Ungaria și ai mass-mediei. În abordarea temei privind responsabilitatea și posibilitățile bisericilor istorice în integrarea etniei rome din Bazinul Carpatic, s-a discutat problematica dezvoltării comunităților de romi aflate în sărăcie, posibilitatea coexistenței pașnice a comunităților de romi și maghiare, problematica învățământului în integrarea comunităților de romi, relația etniei rome cu bisericile istorice, din perspectiva istoriei culturii și a etnologiei, precum și necesitatea înființării de noi locuri de muncă necesare în procesul integrării comunităților de romi. Peti Lehel a avut o prezentare în care și-a expus experiența pe care o are în domeniul integrării romilor, concentrându-se asupra rolului bisericii în relația biserică-comunitatea romă, dintr-o localitate de pe Valea Târnavei Mici.
- În perioada **24 iunie – 1 iulie 2011** Fosztó László (**cercetător ISPMN**) a participat la *școala de vară* în domeniul studiilor despre migrația internațională organizată de Centrul Robert Schuman pentru Studii Avansate al Institutului Universitar European (European University Institute) din Florența. Ediția a VII-a a **Școlii de vară** a fost intitulată: *Provocări și oportunități pentru EU și vecinii săi*. Fosztó László și Giovanni Picker (cercetător postdoctorand ISPMN) au susținut prezentări în cadrul panelului, organizat cu suportul Fundației ERSTE, despre migrația romilor din Europa de Est. Mai multe detalii despre eveniment puteți afla accesând: <http://www.eui.eu/DepartmentsAndCentres/RobertSchumanCentre/Research/Migration/MigrationSummerSchool/Index.aspx>.

- **Joi, 30 iunie 2011**, a avut loc la sediul ISPMN, **Seminarul de film pe tematica minorităților**, proiect derulat de către **Centrul de Documentare ISPMN**. Aceste *seminarii* sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul programat pentru această întâlnire a fost: ***Carpati: 50 Miles, 50 Years***, regizor Yale Strom. Vizionarea filmului a fost urmată de discuții moderate de către Gidó Attila (**cercetător ISPMN**). Pentru a afla mai multe detalii despre proiectul ***Seminarii de film pe tematica minorităților*** precum și despre viitoarele proiecții accesați: <http://ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>.
- În **luna iunie 2011**, a fost postată pe site-ul ISPMN, *Cronologia minorității germane (1989-2009)*, a treia *cronologie* din seria de 19 cronologii pe care proiectul ***Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009*** derulat de către ISPMN și coordonat de către Gidó Attila (**cercetător ISPMN**) și le propune. Autorul acestei cronologii, parte a proiectului mai sus-menționat, este Vasile Ciobanu, conferențiar universitar, Facultatea de Istorie și Patrimoniu „Nicolae Lupu”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu. Mai multe detalii despre acest proiect precum și textul *Cronologiei minorității germane* le puteți accesa la adresa: <http://www.ispmn.gov.ro/node/cronologia-minoritilor-naionale-din-romnia-19892009>.
- În **luna iunie 2011** a apărut *recenzia* scrisă de către istoricul Keith Hitchins, recenzie care vizează volumul, Olti Ágoston – Gidó Attila: ***Minoritatea maghiară în perioada comunistă***, apărut la **Editura ISPMN**. Recenzia a apărut în numărul de vară 2/2011 al revistei de specialitate *Slavic Review* (publicată la Universitatea din Illinois, SUA). În recenzia sa, Keith Hitchins accentuează faptul că volumul aduce abordări noi în studiul istoriei minorității maghiare în timpul regimului comunist din România. Publicația conține, printre altele, studii despre comuniștii români și problema Ardealului în perioada 1944–1946, analize despre cadrele instituționale ale reprezentării intereselor politice maghiare, situația economică a minorității maghiare și despre Regiunea Autonomă Maghiară. Un alt merit al volumului – după părerea istoricului – este că aduce o narativă nouă, adică o narativă a cercetătorilor minoritari în istoriografia perioadei comuniste. Textul recenziei poate fi accesat la: <http://www.slavicreview.illinois.edu/current/>.
- În **luna iunie** a apărut în *Erdélyi Napló* (Vol. XXI, No. 23, 9 iunie 2011) *articolul* intitulat ***Polgármesterválasztás egyetlen fordulóban*** [Alegeri pentru primar într-un singur tur], autor Székely István Gergő (**cercetător ISPMN**). Articolul analizează contextul politic și posibilele consecințe ale schimbării sistemului electoral folosit pentru alegerea primarilor. Articolul atinge problematica minorităților tratând despre posibilele consecințe ale acestei schimbări asupra UDMR-ului. Articolul a apărut în varianta tipărită. Puteți accesa online descrierea numărului respectiv al revistei: <http://www.erdelyinaplo.ro/index.php?hir=116>.
- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet <http://www.ispmn.gov.ro/>. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.